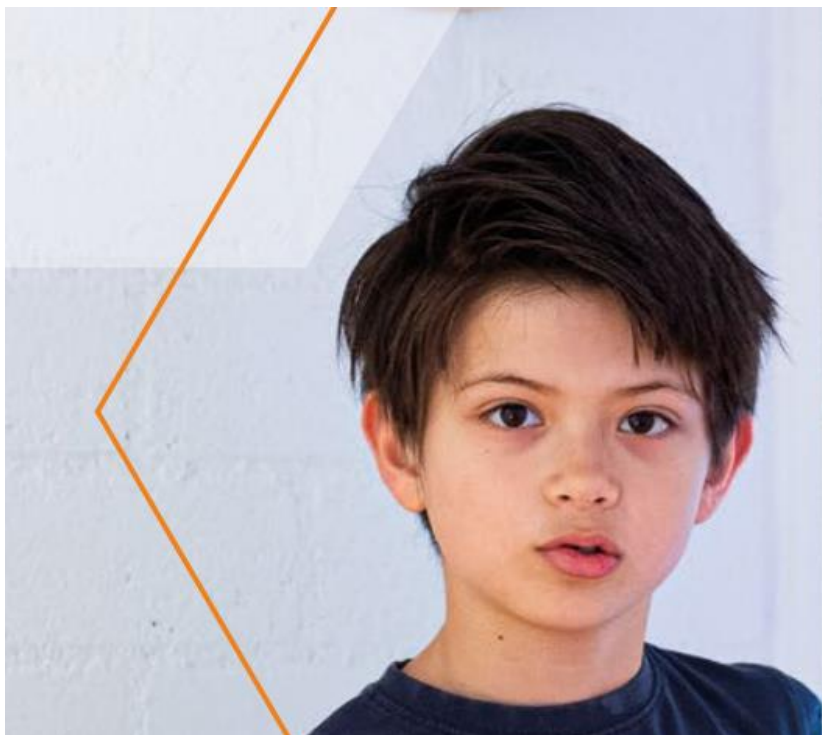

Ruimtelijk-functioneel PvE uitbreiding MBS-OZ

SSOE

Definitief d.d. 6 november 2023

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1	5	Overige functionele eisen & beeldverwachting	17
1.1	Achtergrond en vraagstelling	1	5.1	Inleiding	17
1.2	Het (ruimtelijk-functioneel) PvE	1	5.2	Groepslokalen	17
1.3	Werkwijze en betrokkenen	2	5.3	Toiletten'	17
2	Beschrijving gebruikers	3	5.4	Teamruimte / vergaderen	17
2.1	Inleiding	3	5.5	Snoezelruimte, rode en oranje ruimtes	17
2.2	MBS Eindhoven / SSOE	3	5.6	Speellokaal	19
2.3	Huidige huisvesting / uitbreiding	4	5.7	Bibliotheek	19
2.4	OZ: onderwijszorg	4	5.8	(Speel-)terrein	19
3	Ruimtebehoefte & ruimteprogramma	7	5.9	Beeldverwachting	19
3.1	Normatieve behoefte onderwijs, FNO en BVO	7	6	Technische uitgangspunten	23
3.2	Leerlingenaantal en normatief kader	7	6.1	Inleiding	23
3.3	Ruimtebehoefte buitenschoolse opvang	7	6.2	Kaders	23
3.4	Ruimteprogramma	7	6.3	Licht	23
3.5	Toelichting ruimteprogramma uitbreiding (gebouw)	9	6.4	Uitzicht / ramen / deuren	24
3.6	Terrein, minimale afmetingen en functies	11	6.5	Lucht	24
4	Relaties en clustering	13	6.6	Geluid	24
4.1	Relaties - algemeen	13	6.7	Temperatuur	25
4.2	Opzet gebouw	13	6.8	ICT en elektra	25
4.3	Clusters	13	6.9	Flexibiliteit	26
4.4	Situering overige ruimtes	15	6.10	Hygiënische en 'vandalbestendige' afwerking	26
			6.11	Afval	26
			6.12	Ecologie	26
			6.13	Parkeren	27

Foto voorzijde: brochure OZ (www.mbseindhoven.nl)

Bijlage 1 – voorbeelden snoezelruimte; Bijlage 2 – eisen buiten(-terrein)

1 Inleiding

1.1 Achtergrond en vraagstelling

MBS Eindhoven verzorgt speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs aan leerlingen met verschillende onderwijs- en zorgbehoefte, van (enkel) ZML tot en met EMB-indicatie. De school en met name ook de zwaardere categorie groeit. De huidige school is gebouwd voor circa 225 leerlingen; op dit moment zijn er echter al 330 leerlingen en er staan bovendien ruim 50 leerlingen op de wachtlijst. Naast de hoofdlocatie is er daarom een oud schoolgebouw met twaalf lokalen aan de Leuvenlaan als dependance in gebruik. Behalve het feit dat een dependance ongewenst is, is dit gebouw aan het eind van de levensduur en is het duur in de exploitatie. Beide gebouwen samen bieden daarnaast onvoldoende plek voor de verdere groei en wachtlijst. Daarom is SSOE in overleg met de gemeente Eindhoven voor uitbreiding aan of naast het hoofdgebouw aan de Venetiëstraat. Wanneer dit gerealiseerd wordt, kan de populatie van de Leuvenlaan (terug) verhuizen naar het bestaande hoofdgebouw van de MBS. Uitgangspunt is uitbreiding ten behoeve van de onderwijszorggroepen.

Aan Team Sygma is gevraagd een Programma van Eisen (PvE) op te stellen. In eerste instantie gaat het om een ruimtelijk-functioneel PvE. Dit ruimtelijk-functioneel PvE is aangevuld met een beschrijving van technische eisen op globaal niveau.

1.2 Het (ruimtelijk-functioneel) PvE

Voorliggend PvE betreft een ruimtelijk-functioneel PvE. Naast het ruimtelijk-functioneel PvE worden ook een technisch PvE, een financieel PvE (taakstellend budget) en eventueel stedenbouwkundige voorwaarden onderscheiden, die allen eisen stellen die moeten worden vertaald in het ontwerp. Deze onderdelen maken geen deel uit van voorliggend rapport; afgezien van een beknopte samenvatting van uitgangspunten ten behoeve van verdere technische uitwerking (aandachtspunten uitwerking ontwerp, materialisatie, installaties).

Een Programma van Eisen legt vast aan welke kaders de gewenste huisvesting moet voldoen. Het PvE is daarmee heel concreet zowel ontwerpopgave (vooraf) als toetsinstrument (achteraf). Echter: zeker zo belangrijk is dat tijdens het opstellen van het PvE veelal relatief abstracte ambities en visies concreet gemaakt dienen te worden én dat hiermee betrokkenheid van de gebruikers wordt gefaciliteerd. Dit geldt zeker voor het ruimtelijk-functioneel PvE, waarin met de gebruikers wordt gekomen tot een pakket van eisen (en wensen), waaraan het gebouw, vooruitkijkend naar de toekomst, moet voldoen. De vertaling van werkwijze, organisatie en pedagogisch en didactisch concept en het gezamenlijk maken van keuzes hierin is een belangrijke eerste stap naar de gezamenlijke nieuwe huisvesting.

1.3 Werkwijze en betrokkenen

In een aantal sessies met een vertegenwoordiging van de gebruikers is gekomen van wensen tot eisen. Hiervoor zijn de eerste ideeën en wensen die al waren geïnventariseerd in de zogenoemde 'karttrekkers'-groepen uitgewerkt tot eisen die binnen het met door bestuur en gemeente afgestemde normatief kader passen. De eerste inventarisatie heeft plaatsgevonden in een brede groep; de nadere uitwerking en prioritering in een kleinere vertegenwoordiging.

Van start tot einde zijn betrokken geweest:

- Sylvia Verdonchot interim-directeur OZ
- Veerle Boogers intern begeleider onderwijs-zorggroepen
- Arie Snelders projectleider SSOE
- Maarten Thijssens extern projectmanager (Treetops)
- Ester van Winkel extern adviseur (Team Sygma)

In deze groep zijn ook de technische eisen besproken. Hierbij was aanvullend aanwezig:

- Bert Fransen extern adviseur (Team Sygma).

Volgende kartrekkers hebben in één of meer sessies deelgenomen en informatie aangeleverd:

- Anne van Nistelrooij groepsleerkracht (OZ 9)
- Loes Claessens groepsleerkracht (OZ&, middenbouw SO)
- Suzanne Braams leraarondersteuner (OZ 5, middenbouw SO)
- Inge van Hak onderwijsassistent (OZ9, bovenb. SO; VSO)
- Lotte van Moorsel leraarondersteuner (OZ 6, middenbouw SO)
- Nathalie van Kempen interim-directeur

- Henk Smeets directeur tot augustus 2023
- Elcke van der Ven onderwijsassistent (OZ 8, middenbouw SO)
- Matanja v.d. Hombergh leraarondersteuner (OZ 4 en OZ 11)
- Tanja Hendriks groepsleerkracht (OZ 5, middenbouw SO)

Het ruimtelijk-functioneel PvE is begeleid en voorliggende rapportage samengesteld door Ester van Winkel (Team Sygma).

2 Beschrijving gebruikers

2.1 Inleiding

Het PvE is geschreven voor de uitbreiding van de school MBS Eindhoven. De uitbreiding zal dienen voor de huisvesting van een specifiek onderdeel van de MBS, te weten de onderwijszorgafdeling. In voorliggend hoofdstuk wordt een nadere omschrijving van de school en de betreffende groepen gegeven.

De teksten in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op en afkomstig van de website van de school, de schoolgids (juli 2022) en de brochure onderwijszorg (schooljaar 2023-2024). Alle informatie is te vinden op de website www.mbseindhoven.nl.

2.2 MBS Eindhoven / SSOE

Oorspronkelijk is de school, die al ruim 55 jaar bestaat, vernoemd naar Monseigneur Bekkers en van rooms-katholieke signatuur. De school houdt zich echter niet bezig met politiek of geloofsovertuiging maar legt de focus op de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van haar leerlingen. In de letters is de oorspronkelijke naam nog herkenbaar maar de school profileert zich al vanaf 2015 als MBS Eindhoven. MBS Eindhoven is onderdeel van Stichting Speciaal Onderwijs & Expertisecentra (SSOE), het schoolbestuur.

2.2.1 Visie en kernwaarden

In de schoolgids is het volgende opgenomen:

- "Ruimte en aandacht voor ieder kind

MBS Eindhoven houdt rekening met en toont respect voor de beperking van het kind en de houding van de ouders in het omgaan met die beperking. Het onderwijssysteem van MBS Eindhoven heeft als fundamenteel kenmerk dat er ruimte en aandacht is voor ieder kind.

- Bieden van onderwijs staat op nummer één

Natuurlijk bieden wij naast onderwijs ook zorg en ondersteuning. Voor sommige leerlingen is dat voorwaardelijk om aan onderwijs deel te kunnen nemen. We zijn en blijven echter een school en het geven van onderwijs staat op nummer één. We besteden veel aandacht aan leervakken maar vinden vaardigheden die te maken hebben met de zelfredzaamheid, de sociaal-emotionele ontwikkeling, het gedrag en sociale competenties minstens zo belangrijk.

- Zo zelfstandig mogelijk worden

We bereiden leerlingen voor op een zo zelfstandig mogelijke deelname aan de maatschappij waar het gaat om burgerschap, wonen, werken en vrijetijdsbesteding. We willen dat de afhankelijkheid uiteindelijk zo klein mogelijk wordt. Leerlingen moeten door succeservaringen en aanmoediging zelfvertrouwen krijgen om zaken zelf te doen. Onze leerlingen leren veel door praktische ervaringen en 'door te doen'."

2.2.2 Afdelingen en leerlingen

MBS Eindhoven is een school voor speciaal onderwijs (SO) en voortgezet speciaal onderwijs (VSO) voor kinderen en jongeren in de leeftijd van 4 tot en met 18 jaar. MBS Eindhoven is onderverdeeld in drie afdelingen; het SO, het VSO en de Onderwijszorgafdeling (OZ).

De leerlingen van MBS Eindhoven hebben een (forse) leer- en ontwikkelingsachterstand en daarmee een eigen onderwijs- en ondersteuningsbehoefte. Er is altijd sprake van een bepaalde beperking in de ontwikkeling, vaak in combinatie met problemen op het gebied van communicatie, sociaal-emotionele ontwikkeling en/of sensorische informatieverwerking. Regelmatig is er ook sprake van bijkomende problematiek zoals bijv. een autismespectrumstoornis (ASS) of anderszins.

De school kent de volgende soorten uitstroombestemmingen: begeleide arbeid, beschut werk, arbeid, arbeidsmatige-, activiteitgerichte- en belevingsgerichte dagbesteding. Voor de leerling is MBS Eindhoven eindonderwijs. De school leidt in principe niet op voor vervolgonderwijs.

2.3 Huidige huisvesting / uitbreiding

Het leerlingaantal is de afgelopen jaren behoorlijk gegroeid. MBS Eindhoven biedt anno 2023 onderwijs aan circa 330 leerlingen en heeft rond de 130 medewerkers. In november 2016 is het nieuwe schoolgebouw betrokken aan de Venetiëstraat. De verbouwing van een bestaand schoolgebouw heeft geresulteerd in de complete transformatie van een oud gebouw naar een passend gebouw voor speciaal onderwijs.

Helaas is het gebouw na enkele jaren alweer te klein gebleken en is er momenteel sprake van een dislocatie aan de Leuvenlaan te Eindhoven. Deze situatie is onwenselijk en het gebouw aan de Leuvenlaan is sterk verouderd. Daarom is met de gemeente Eindhoven overeengekomen dat er zal worden uitgebreid bij de hoofdlocatie aan de Venetiëstraat.

Er is voor gekozen om de uitbreiding te realiseren voor de Onderwijszorgafdeling, die sterk is gegroeid en zo een passende eigen omgeving kan betrekken.

2.4 OZ: onderwijszorg

MBS Eindhoven biedt onderwijs, ondersteuning en zorg op maat aan leerlingen met een meervoudige beperking. De betreffende groepen worden onderwijszorggroepen (OZ) genoemd. De leerlingen in het SO hebben de basisschoolleeftijd (4 tot 12 jaar) en in het VSO zijn de leerlingen 12 t/m 18 jaar. Binnen de OZ-groepen zijn dus verschillende leeftijdsgroepen te herkennen, maar daarnaast ook de IOZ (intensieve Onderwijs Zorggroep) met een zeer intensief arrangement op begeleiding en verzorging samen met zorginstelling Lunetzorg.

2.4.1 Groepsgrootte en begeleiding

De groepsgrootte varieert van zes tot negen leerlingen met twee begeleiders (een leerkracht en/of leraarondersteuner en een assistent). Regelmatig zijn er aanvullend stagiaires in de groepen aanwezig.

De groepen worden verder ondersteund door de teamleider, orthopedagoog/psycholoog, intern begeleider en logopedist/communicatiedeskundige. Voor bewegingsonderwijs (gym) is een vakleerkracht aanwezig. Zedemo (trainen van arbeidsvoorwaarden) wordt door hiervoor gecertificeerde collega's aangeboden.

Andere partners en daarbij horende specifieke voorzieningen voor de leerlingen betreffen (gespecialiseerde) BSO (buitenschoolse opvang), fysiotherapie, en de schakelgroep. Leerlingen die zich voorbereiden op uitstroom naar (belevingsgerichte of taakgerichte) dagbesteding gaan naar de Schakelgroep. De verkenning van dit traject start vanaf de leeftijd van 15 jaar. In afstemming met ouders, leerkracht, uitstroombegeleiders en zorgteam, wordt de route hiervoor bepaald. De Schakelgroep is gevestigd in een lokaal op school en wordt begeleid door een medewerker van Severinus. De Schakelgroep blijft in het huidige hoofdgebouw gehuisvest.

2.4.2 Uitstroomprofiel

Deze groep is niet in staat om zelfstandig op de arbeidsmarkt te participeren, ook niet binnen de beschermde arbeidsmarkt. Het onderwijs in dit uitstroomprofiel bereidt leerlingen voor op belevingsgerichte dagbesteding/ taakgerichte dagbesteding in een zeer beschermde omgeving met zeer intensieve ondersteuning op taakgedrag, sociaal functioneren en zelfstandigheid.

3 Ruimtebehoefte & ruimteprogramma

3.1 Normatieve behoefte onderwijs, FNO en BVO

Voor (voortgezet) speciaal onderwijs gelden de kaders uit de Wet op de Expertisecentra (WEC) en de hieruit voortvloeiende gemeentelijke verordening: 'Voorzieningen huisvesting onderwijs'.

Het kader wordt gegeven in vierkante meters bruto vloeroppervlak (m² BVO). De afmetingen in het in dit hoofdstuk opgenomen ruimteprogramma worden weergegeven in functioneel nuttig vloeroppervlak (FNO). De totaalsom van de FNO wordt vermenigvuldigd met een bruto/nuttig-factor ofwel 'tarra'. Op deze manier wordt de behoefte in bruto vloeroppervlak (BVO) verkregen. Van deze 'tarra' moet ruimte voor circulatie ('gangen'), constructie en installaties worden gerealiseerd.

3.2 Leerlingenaantal en normatief kader

Met de gemeente is afgesproken dat het normatief kader voor de nieuwbouw op basis van de volgende aantallen en categorie leerlingen wordt vastgesteld:

Categorie leerlingen	Aantal leerlingen	Norm/leerling (m ² BVO)	(sub)totaal (m ² BVO)
SO-ZML	60	8.8	528
SO-MG	20	13.8	276
VSO-ZML	60	12.2	732
VSO-MG	20	15.5	310
+ speellokaal			90
Totaal:	160		1.936

In totaal dient de uitbreiding voor het onderwijs dus gerealiseerd te worden binnen het normatieve kader van 1.936 m² BVO.

3.3 Ruimtebehoefte buitenschoolse opvang

Voor deze functie geldt een minimale vrije speelruimte (in het gebouw) van 3,5 m² per kindplaats. Hiervoor mag in principe gebruik gemaakt worden van ruimtes voor het onderwijs. Wel dient er na schooltijd een vaste plek of ruimte te zijn waar de kinderen worden opgevangen, waarna eventueel ook van andere ruimtes gebruik gemaakt kan worden. Voor de betreffende doelgroep is een vaste verblijfsruimte het uitgangspunt.

3.4 Ruimteprogramma

Op de volgende bladzijdes is het ruimteprogramma weergegeven. Na de tabellen volgt een korte toelichting.

	soort ruimte	afmeting m ²	per cluster	per verdieping	per gebouw	aantal totaal	totaal m ²	aanvullende beschrijving	eis: op B.G.	SSOE	kinderopvang
per cluster; voor 4 clusters	groepslokalen, inclusief:	52	4			16	832	4*4 lokalen; rechthoekig: geen nissen / hoeken in lokalen, min. 45 à 46 m ²	416	832	
	tussenruimtes / verwerkingsruimtes		4			16		in / aan lokalen: geen 'hap' uit lokaal; 6 tot 8 m ² (van de 52 m ²)			
	leerlingtoiletten voor 3 clusters	10	1			3	30	1 MIVA-toilet + 2 toiletten per ruimte	10	30	
	leerlingtoiletten (zorggroepen) - cluster IOZ	10	x			2	20	toiletten IOZ: per 2 groepen: 2 toiletten, douche achter wandje en brancard	20	20	
	garderobe leerlingen: lockers	1,5	x			16	24	kasten aan gang / wand groepsruimte	12	24	
	berging groepsruimte	1,5	x			16	24	kasten aan gang / wand groepsruimte	12	24	
per verdieping	personeelstoilet	3	1			4	12	1 per cluster	6	12	
	zachte ruimte rood	8		1		2	16	ingeroosterd	8	16	
	zachte ruimte oranje	8		1		2	16	niet-ingeroosterd	8	16	
	kantoor teamleider	14		1		2	28		14	28	
	kantoor logopedie	10		1		2	20		10	20	
	spreek-/onderzoekskamer flex	10		1		2	20		10	20	
per gebouw	meerpersoonskantoor 2 wpl. ortho	14		1		2	28		14	28	
	meerpersoonskantoor 2 wpl. IB	14		1		2	28		14	28	
	repro-nis	2		1		2	4	afsluitbaar/ niet bereikbaar voor leerlingen (schuifwand / rolluik; en/of bij teamruimte)	2	4	
	MIVA- / bezoekerstoilet	5			1	1	5		5	5	
	vergaderen 10 personen	24			1	1	24	aansluitend aan teamruimte		24	
	teamruimte incl. pantry	52			1	1	52	20 personen + pantry		52	
	snoezelruimte	40			1	1	40	centraal gelegen; voorkeur BG, maar verdieping kan evt.; inrichting o.a. waterbed		40	
	fysiotherapie							in speellokaal			
	speellokaal	84			1	1	84		84	84	
	berging speellokaal				1	1		evt inzet berging gymlokaal indien koppeling nieuw gymlokaal mogelijk			
	zedemolokaal				1	1		geen eigen lokaal			
	lokaal 'groen', opslag laarzen				1	1		geen eigen lokaal			
	lokaal keuken / huishoudkunde	52			1	1	52	2 keukenblokken (minimaal) + huishoudkunde/verzorging		52	
	knutsellokaal (handv/techniek); ook BSO	52			1	1	52	incl. berging; incl. pantry voor BSO Lunetzorg	52	26	26
	bibliotheek	6			1	1	6			6	
	centrale berging leer- en hulpmiddelen	52			1	1	52	voor centrale opslag taakdozen, muziek, chromebooks, speel-o-theek, pictodozen		52	
	conciërge				1	1		evt. plek aan knutselruimte			
	gemeenschapsruimte / entreehal							uitgangspunt inzet speellokaal. Bijeenkomsten kunnen ook in hoofdgebouw / gymlokaal			
	berging Lunet - (gespecialiseerde) BSO	5			1	1	5				5
	receptie / administratie	8			1	1	8	receptiefunctie (bij entree)	8	8	
	was-/droogruimte	5			1	1	5	2 wasmachines, 2 drogers, (normale afm.) stapelen mag; opslag linnen, droogrek/-lijn		5	
	werkkast (poetskast)	5			1	1	5	evt. elke verdieping een werkkast: plek voor poetskar, uitstortgootsteen, opslag	5	5	
	buitenberging(en)						[20]	niet opgenomen in BVO, wel realiseren uit totaalbudget gebouw / terrein			
	totaal						1.492	fno m2	710	1.461	31
	installatieruimte (reservering naast tarra)						20	aanvulling benodigde ruimte vanuit tarra		20	
	totaal	FNO					1.512		710	1.481	31
							1,307	bruto/nuttigfactor (tarra) - gangen vrije breedte min. 1.80 m.	1,40	1,307	1,31
	totaal	BVO					1.976	normatief kader (onderwijs, 160 ll.): 1.846 + 90 (speellokaal) = 1.936 m² BVO	994	1.936	41

Figuur 1 ruimteprogramma uitbreiding (gebouw)

3.5 Toelichting ruimteprogramma uitbreiding (gebouw)

Er is uitgegaan van een gebouw van twee verdiepingen. De opbouw van het ruimteprogramma kent vier clusters van steeds vier groepsruimtes. De helft hiervan wordt gesitueerd op de Begane Grond, de andere helft op de verdieping. Daarnaast zijn er ruimtes per verdieping, en een aantal specifieke ruimtes waarvan er één per gebouw is. De opbouw is te zien in de linkerkantlijn; de clusters en relaties worden verder besproken in hoofdstuk 4.

Vervolgens worden de ruimtes benoemd, en de minimale afmetingen per ruimte worden aangegeven in m² FNO. De totaalsom wordt vermenigvuldigd met de bruto-nuttigfactor, om zo te komen tot een BVO dat aansluit bij de norm. De spanning tussen FNO en BVO is opgezocht om zoveel mogelijk ruimte voor de leerlingen in groepsruimtes, vaklokalen en snoezelruimtes te verkrijgen. Mochten deze groter kunnen, dan is dat zeker wenselijk. Echter, ook de gangen mogen niet te smal worden. De vrije breedte van gangen waar leerlingen komen (dus zonder hinder van bijvoorbeeld openstaande lockers) dient minimaal 1,80 m. te zijn en bij voorkeur 2,10 m. Daarnaast geldt dat de entreehal ruim genoeg moet zijn om groepjes leerlingen te kunnen bevatten die wachten op de taxi's, of om naar de groepslokalen begeleid te worden. Denk hierbij aan ca. 50 m² (deze ruimte dient uit de 'tarra' gerealiseerd te worden).

buitenruimte onderwijs	180			3	540	wens ruimer speelterrein t.o.v. minimum norm uit verordening / o.b.v. kwaliteitskader van Ruimte-OK					
buitenruimte kinderdagopvang						buitenschoolse opvang: kan gebruik maken van schoolruimte; denk aan verbinding knutsellokaal					
buitenruimte buitenbergingen					20						
buitenruimte fietsenstallingen personeel					35	ca. 15 fietsen, overdekt, afsluitbaar, aansluitpunt elektrische fietsen (2)					
ruimte voor buitenbergingen en containers					6	2 groencontainers					
taxiruimte						n.t.b., behorend bij 160 leerlingen					
parkeerruimte						n.t.b., behorend bij 160 leerlingen					
<i>totaal</i>					<i>601</i>	<i>terrein excl. parkeren</i>	601				

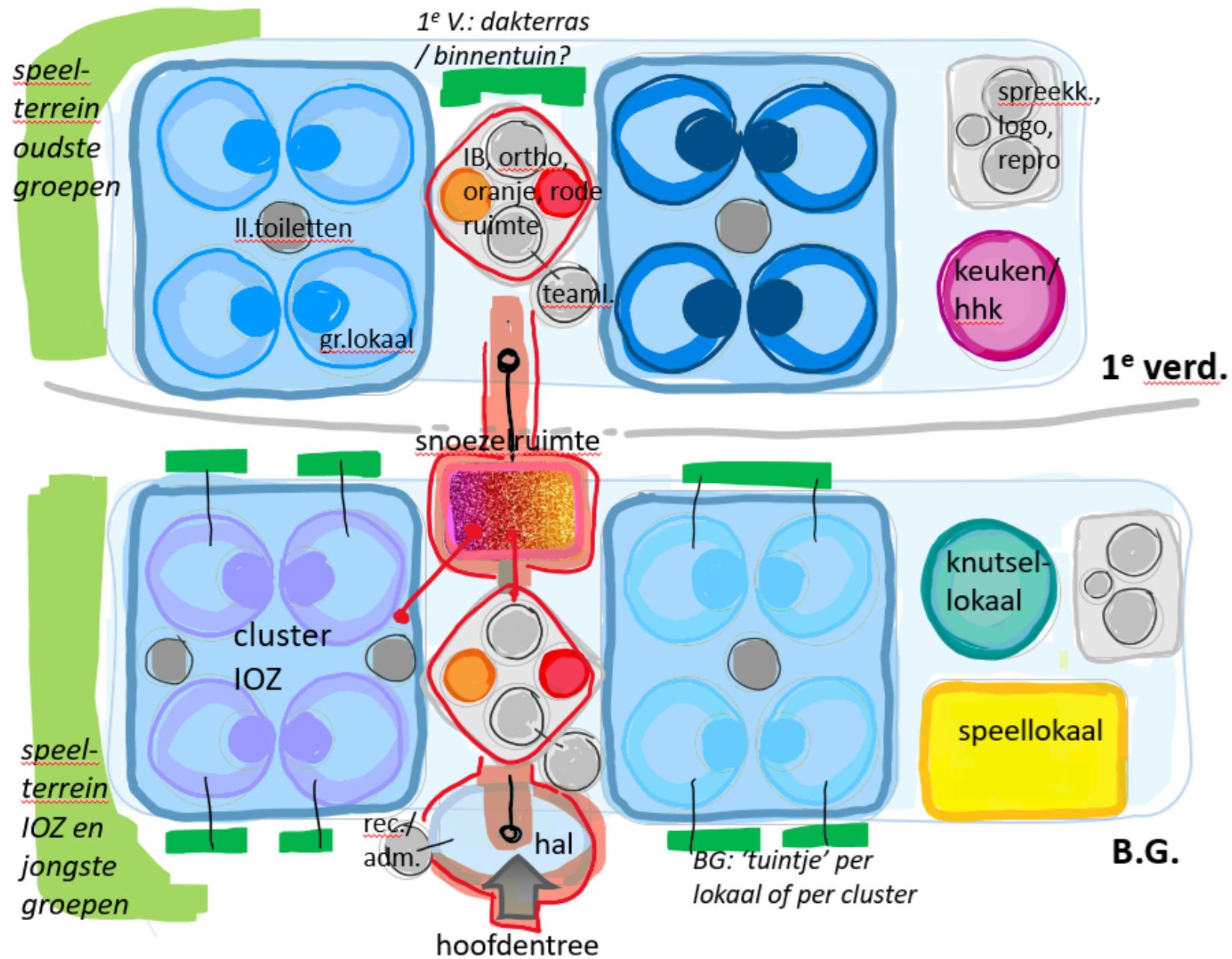
Figuur 2 ruimteprogramma uitbreiding (terrein)

3.6 Terrein, minimale afmetingen en functies

Voor de afmetingen van het speelterrein dient conform de verordening (Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Eindhoven 2021) minimaal uitgegaan te worden van $300 + 3 \cdot 60 = 480 \text{ m}^2$ verhard speelterrein. Van oudsher is dit benoemd als verhard speelterrein, maar tegenwoordig wordt een speelterrein niet noodzakelijk meer volledig verhard uitgevoerd. Bij meer ruimte is er (meer) ruimte voor diverse verhardingen en toevoegen van groen (planten, gras) en 'blauw' (waterelementen voor spelen en leren). In het nieuwe Kwaliteitskader Huisvesting van Ruimte OK (2021) wordt uitgegaan van 5 m^2 speelterrein per leerling, waarvan minimaal 2 m^2 onverhard. Dit is geen eis, maar een aanbeveling.

Op het terrein bevinden zich ook bergingen (voor speelmateriaal en tuinspullen), een plek voor de containers en een overdekte en afsluitbare fietsenstalling voor personeel (circa 8 plekken). Leerlingen worden gebracht en gehaald in taxibusjes (circa 75%) en met de auto (ouders, circa 25%).

Vooralsnog wordt uitgegaan van een (aanvullend) ruimtebeslag van circa 60% van de bestaande parkeervoorzieningen bij het hoofdgebouw.

Figuur 3 relatiefiguur

4 Relaties en clustering

4.1 Relaties - algemeen

De clusters en relaties zijn schematisch en abstract weergegeven in Figuur 3. Dit betreft geen plattegrond: ruimtes kunnen gespiegeld of anders gesitueerd worden dan volgens deze schets, mits de relaties worden gerespecteerd. De ruimtes op de verdieping zijn bovendien in dezelfde figuur weergegeven.

4.2 Opzet gebouw

Voor het gebouw wordt, mede door de beschikbare ruimte, uitgegaan van twee bouwlagen. Op beide bouwlagen zijn twee onderwijsclusters gesitueerd, naast nevenruimtes en kantoren. Zie de volgende paragraaf.

Er is één hoofdentree, met daaraan een entreehal waar leerlingen kunnen wachten en in groepjes worden gebracht en gehaald vanuit en naar de taxi's. Dichtbij de entree is de receptie/administratie.

4.3 Clusters

4.3.1 Clusters van groepsruimtes

Er zijn vier clusters van steeds vier groepsruimtes. Elk cluster heeft een eigen toiletruimte voor de leerlingen. Twee van de clusters liggen op de Begane Grond, waaronder het IOZ-cluster, en twee (met de oudste leerlingen) op de verdieping. Het IOZ-cluster heeft twee aangepaste toiletruimtes.

Vanuit elk lokaal op de Begane Grond kunnen de leerlingen direct naar buiten. Elk lokaal heeft een eigen tuintje, of een gedeelde tuin met twee groepen of een heel cluster. Voor de clusters op de verdieping zal dit anders zijn; mogelijk is er een binnenterras (of zijn er twee terrassen) met moestuinbakken?

4.3.2 Overige clusters

Op beide bouwlagen delen twee clusters een cluster van een oranje en een rode ruimte, een IB-ruimte en een werkruimte voor de orthopedagogen. Binnen dit cluster is er toezicht vanuit de werkruimtes op de oranje en rode ruimtes. Dit cluster ligt centraal voor beide clusters van groepslokalen.

Er is ook nog per verdieping een cluster van kantoor logopedie, spreekkamer en repro-nis. Hiervoor zijn de relaties met de groepslokalen minder belangrijk, maar een relatie met de andere werkplekken/kantoren lijkt wel voor de hand te liggen. Een en ander is nader te bepalen in het ontwerp.

Beide verdiepingen hebben een eigen speelterrein, aangepast aan de doelgroep (dus per twee clusters).

4.4 Situering overige ruimtes

De snoezelruimte dient goed bereikbaar te zijn vanuit elk cluster en ligt bij voorkeur, maar niet per se, op de Begane Grond.

Het speellokaal en het knutsellokaal / BSO-ruimte liggen op de Begane Grond. Indien mogelijk wordt bij de situering van het speellokaal al rekening gehouden met een relatie met het nieuw te bouwen toekomstige gymlokaal.

Het vaklokaal keuken/ huishoudkunde wordt bij voorkeur op de verdieping geplaatst. Hier mag de ruimte voor wassen/drogen mee verbonden worden vanuit functioneel en onderwijskundig oogpunt.

De teamruimte met aangrenzende vergaderruimte en de centrale berging mogen op beide bouwlagen worden geplaatst; afhankelijk van het ontwerp. Dit geldt ook voor niet-benoemde ruimtes, tenzij deze al in de kolom 'footprint' van het ruimteprogramma tot de Begane Grond zijn geteld.

Figuur 4

moodboards inrichting (aangeleverd door gebruikers)

5 Overige functionele eisen & beeldverwachting

5.1 Inleiding

In voorliggend hoofdstuk wordt voor enkele ruimtes aanvullende informatie gegeven. Daarna volgen enkele beelden en uitspraken voor wat betreft de beeldverwachting.

5.2 Groepslokalen

“Onze lokalen zijn overzichtelijk ingericht en leerlingen krijgen (als dat nodig is) een individuele werkplek. Bijna iedere klas heeft een ruimte bij het lokaal (time-in plek; NB. In ruimteprogramma ‘tussenruimte’ genoemd). Ook hebben bijna alle groepen een eigen ‘tuintje’ vlakbij het lokaal en de speelplaats. In iedere groep wordt visuele ondersteuning en verduidelijking aangeboden via picto’s, foto’s of geschreven taal. De meeste leerlingen hebben een individuele daglijn. Tijdsaanduidingen worden visueel gemaakt met timetimers.” (brochure OZ)

Deuren tussen gang en lokaal liggen bij voorkeur in het midden van het lokaal. In het lokaal zullen hoge en lage kasten worden geplaatst; hiermee kunnen verschillende plakken worden gecreëerd. Er zijn ramen tussen gang en lokaal, en er is zicht op de tussenruimte en naar buiten (tuintje).

Wanden zijn van stevig en goed schoon te maken materiaal (lambrisering tot circa 1,25 m.).

5.3 Toiletten’

De toiletruimtes zijn ruimer dan normaal vanwege het kunnen bieden van hulp aan de leerlingen. Bij de indeling dient hiermee rekening te worden gehouden. Dit geldt zeker voor de IOZ-groepen. Het is nog onduidelijk of vanuit (Arbo-)wetgeving in de kinderopvang een ruimte voorzien dient te worden van een tillift. Dit zal dan een toiletruimte dichtbij het knutsellokaal moeten zijn.

5.4 Teamruimte / vergaderen

De teamruimte en de vergaderruimte kunnen door middel van een panelenwand tot één grote ruimte worden samengevoegd. De wand dient te worden voorzien van loopdeur voor dagelijks gebruik. De ligging van de teamruimte kan worden bepaald in het ontwerp. Het is mogelijk deze dichtbij de entreehal te leggen zoals in het huidige gebouw, maar als dat beter past mogen deze ruimtes ook op de verdieping worden gesitueerd.

5.5 Snoezelruimte, rode en oranje ruimtes

De snoezelruimte is een zeer belangrijke ruimte voor de doelgroep. De ruimte heeft diverse ‘hoeken’, waarvan één hoek wordt ingericht met een waterbed waar meerdere leerlingen op kunnen liggen. In bijlage 1 is een presentatie met afbeeldingen van snoezelruimtes opgenomen.

Figuur 5 moodboard groepslokalen / algemeen (aangeleverd door gebruikers)

De oranje en rode ruimtes zijn ruimtes waar een individuele leerling tot rust kan komen. De ruimtes zijn niet letterlijk rood en oranje; integendeel. De kleuren geven de mate van emotie bij de leerling weer. De oranje ruimte wordt preventief ingezet; de rode ruimte is voor de-escalatie van een leerling. Beide soort ruimtes zijn voorzien van zachte wanden, een zachte vloer en een balvast plafond.

5.6 Speellokaal

Het speellokaal is voorzien van zachte wanden / wandafwerking. Er is geen belijning (rustig beeld). Leerlingen kunnen er klimmen, er is wellicht een ballenbak, er zijn schuimblokken om op te klauteren en liggen. Bij voorkeur ligt het speellokaal bij het gymlokaal vanwege onder andere het delen van bergruimte. Het gymlokaal is nog niet opgenomen in voorliggend programma maar er is behoefte aan extra gymaccommodatie.

5.7 Bibliotheek

Er is ergens in het gebouw een ruimte nodig voor een kleine bibliotheek(-kast) met voldoende ruimte voor de kast om boeken uit te kunnen zoeken. Het hoeft geen aparte ruimte te zijn.

5.8 (Speel-)terrein

Zaken die binnen handbereik zijn, dienen bestand te zijn tegen trekken en duwen. Ook dienen er geen losse elementen te zijn waarmee gegooid kan worden. Kiezels en planten zijn gevaarlijk omdat sommige leerlingen deze in de mond zullen stoppen. Denk daarom ook een slimme, stevige en niet-giftige beplanting en juiste keuze voor bestrating.

Alle buitendeuren grenzend aan het speelterrein moeten naar binnen draaien of veilig naar de zijkant schuiven.

Zie ook de omschrijving in bijlage 2 en Figuur 7 (voor de sfeer).

5.9 Beeldverwachting

In Figuur 4, Figuur 5, Figuur 6 en Figuur 7 zijn moodboards opgenomen van de gewenste sfeer.

Voor het speelterrein wordt verwezen naar bijlage 2; zie ook de voorgaande paragraaf. Voor de buitenkant c.q. de architectuur zijn de bewoordingen opgenomen in de figuur.

Voor de beleving in het gebouw, inrichting en kleurgebruik is het volgende benoemd:

- Rustig beeld;
- Flow van kleuren: naturel tinten, evt. afgeleiden van pasteltinten;
- Warm, zacht, vriendelijk;
- Volop daglicht.

NB. Voor het vaklokaal keuken mag de inrichting wel gericht zijn op 'schoon' en wat sterielere ogen.

Huidige gebouw

FLOW KLEUREN

(aanpasbare) lichtkleur
en – intensiteit >
vriendelijker

Naturel, zand-/houtkleur

Passend bij huidige gebouw
– maar: warmer / zachter

Niet
klinisch;
geen
fabriek

Aantrekkelijk / natuurlijk
buitenterrein

Figuur 6 moodboard exterieur / architectuur (aangeleverd door gebruikers)

Figuur 7 moodboard speelterrein (aangeleverd door gebruikers)

6 Technische uitgangspunten

6.1 Inleiding

In overleg met de kleine groep (zie § 1.3) is een aantal aandachtspunten van meer technische aard, met name ook op het gebied van duurzaamheid en binnenklimaat, verkend die nader dienen te worden uitgewerkt in de plannen. Deze worden in voorliggend hoofdstuk kort aangestipt.

6.2 Kaders

Volgende kaders en eisen worden van toepassing verklaard:

- Wettelijk kader (Bouwbesluit, Arbowetgeving, Wet Kinderopvang);
- Formele gemeentelijke eisen (beschikking, IHP, SOK, voor zover aanwezig);
- Kwaliteitskader huisvesting funderend onderwijs april 2021 (update 2023);
- Kwaliteitskader huisvesting kinderopvang maart 2019;
- Programma van eisen frisse scholen juni 2021.

Wanneer nieuwe versies zijn uitgekomen sinds het schrijven van voorliggend PvE dient de nieuwste versie te worden aangehouden. Er dient minimaal te worden aangesloten bij de beschreven wettelijke eisen. Voor de bovengenoemde Kwaliteitskaders en het PvE Frisse Scholen geldt dat in overleg met de opdrachtgever het minimaal vereiste niveau dient te worden bepaald voor zover dit hoger ligt dan wettelijke eisen. In de volgende paragrafen wordt hieraan op onderdelen al invulling gegeven.

6.3 Licht

Daglicht is belangrijk; te veel zonlicht moet kunnen worden geweerd (zie ook § 6.7). In de tussenruimtes moet het donker(der) kunnen zijn. Daglicht mag maar is daar geen vereiste; als er maar daglicht indirect binnenkomt (via lokaal en/of gang).

De armaturen in (de groepslokalen van) het huidige gebouw zijn te fel en qua kleurtemperatuur te wit. Voor de groepslokalen, tussenruimtes en de snoezelruimte is een variabele instelling gewenst. De verlichting moet kunnen worden aan- en uitgezet, de intensiteit moet regelbaar zijn en bij voorkeur ook de kleurtemperatuur. Voor deze ruimtes is een daglichtregeling en aanwezigheidsschakeling niet gewenst. De lichten moeten wel allemaal centraal kunnen worden uitgedaan bij afsluiten / instellen van het alarm (veegschakeling).

In sanitaire ruimtes en inpandige bergingen is wel een aanwezigheidsschakeling gewenst.

In het algemeen geldt dat ook in de donkerdere ruimtes de mogelijkheid om helder te verlichten aanwezig moet zijn om goed te kunnen schoonmaken.

6.4 Uitzicht / ramen / deuren

Ramen zijn belangrijk voor het uitzicht maar ook voor toezicht. In het huidige gebouw zijn de ramen vrij hoog: als de leerkracht zit, is een leerling in het tuintje aan het lokaal niet te zien. Graag wil men ramen tot (bijna) op de grond, en op de Begane Grond ook in de deur naar buiten. Er dient overal, van laag tot hoog, veiligheidsglas te worden toegepast.

De draaistand van ramen in ruimtes waar leerlingen komen dient geblokkeerd te worden vanuit veiligheidsoogpunt. Ramen kunnen enkel kiepen. Alle deuren van ruimtes waar de leerlingen komen zijn voorzien van vingerbeveiliging en deuropvangers (dictators).

Alle uitgangen hebben een elektronisch sluitsysteem. De huidige magneetsluitingen met tags werken goed.

Mogelijk dat verschillende compartimenten elektrisch beveiligde tussendeuren hebben; een en ander is nader te bepalen in het sluitplan.

6.5 Lucht

Qua ventilatie en verwarming is te overwegen of dit eventueel met de gewenste individuele bediening (en decentrale units) zou kunnen versus een centrale installatie met automatische aansturing vanuit onderhouds- en exploitatieoogpunt.

Indien gekozen wordt voor een centrale luchtbehandelingskast dient deze bij voorkeur inpendig te worden geplaatst in een inpendige, afsluitbare ruimte vanwege behoud van kwaliteit en bescherming tegen weersinvloeden. De vraag is of dit lukt binnen zowel het ruimtekader als het budget.

De wens is Frisse Scholen A, het minimum B, nader te bepalen.

Uitgangspunt voor de berekeningen 14 tot 15 personen in één groepslokaal (max. 10 leerlingen, 2 tot 3 begeleiders, evt. stagiaires en/of extra ondersteuning). Voor hoogte van verblijfsruimtes wordt uitgegaan van minimaal 3.20 m.

6.6 Geluid

De kinderen gedijen het beste bij een prikkelarme omgeving. De kinderen maken echter best veel geluid. Daarom dient te worden voorzien in materialen en/of afwerking van ruimtes met veel geluidsdemping. Dit geldt binnen klassen, tussen klassen onderling en ook op de gang. Hierbij geldt echter dat hier een goed schoon te maken lambrisering nodig is vanwege zowel hygiëne als benodigde degelijke afwerking (niet gemakkelijk kapot te maken of te beschadigen). Ook gordijnen en tapijten zijn in dit kader niet toe te passen.

Contactgeluid dient zo goed als mogelijk voorkomen te worden.

Geluiden van installaties (hoge tonen, bromgeluiden) zijn zeer storend; zeker voor deze doelgroep. De betreffende ruimtes, installaties en leidingen dienen slim gepositioneerd en goed afgewerkt te worden om voor zo min mogelijk overlast te zorgen.

Denk ook na over de situering van de rode en oranje ruimtes en de snoezelruimte om deze nog stiller te kunnen maken. De minst gevoelige ruimtes zijn de kantoren, vaklokalen en het speellokaal.

6.7 Temperatuur

In het huidige gebouw is het in de zomer te heet en in de winter te koud. Denk allereerst aan een goede oriëntatie van het gebouw. Er is zonwering nodig aan de oost-, zuid- en westzijdes. Hierbij wordt gedacht aan een bouwkundige luifel / overstek of bouwkundige lamellen voor in ieder geval de Begane Grond aan speelterrein of gelegen aan een pad waar leerlingen komen of iets dergelijks. Elke andere vorm van zonwering (screens binnen, screens buiten, uitvalscherf) is immers gevoelig voor beschadiging door de leerlingen die er aan zullen trekken. Eventueel zou een bouwkundige luifel ook als afdak voor buitenspelen bij slecht weer te gebruiken zijn. Voor de verdieping en niet aan speelterrein gelegen ruimtes op de Begane Grond zijn screens aan de buitenzijde wel mogelijk. Bij elke oplossing geldt dat zonlicht geweerd moet kunnen worden, maar voldoende daglicht binnen moet kunnen treden.

Vloerverwarming is zeer gewenst als bijverwarming. De kinderen zitten veel op de grond. Mogelijk kan deze ook als koeling worden ingezet in de zomer.

De snoezelruimte mag iets warmer zijn dan een groepslokaal, circa 22 graden.

6.8 ICT en elektra

Er is geen camerabewaking, wel inbraakalarm. Er is geen lestijdsignalering. Er is wel een omroepsysteem nodig om bijvoorbeeld de aanwezigheid van een taxi voor een bepaalde leerling aan te kunnen kondigen of een belangrijke mededeling te kunnen doen.

Er is ook een 'leerlingalarmsysteem' / zusteroproepsysteem. Leerkrachten hebben een zender (pieper). Het bereik hiervan geldt het totale gebouw, tot en met het speelterrein en (toekomstige) gymvoorzieningen.

In het huidige gebouw heeft men DECT. Een en ander dient te worden afgestemd met de afdeling ICT van de school. Dit geldt ook voor het gebouwbeheersysteem.

Er dient rekening gehouden te worden met aansluitingen voor een infoscherf of mededelingenbord dichtbij de entreehal, evenals met aansluiting(en) defibrillator(en) op centrale plek(ken) in het schoolgebouw.

In het huidige gebouw hinderen de kabelgoten soms de inrichting van het groepslokaal; aan de andere kant bieden deze juist flexibiliteit voor het aanpassen van stroompunten. Graag aandacht voor de plaatsing van deze goten in relatie tot de indeling van het lokaal.

6.9 Flexibiliteit

Vanwege de nadruk op akoestiek en geluidwering mag de flexibiliteit van wanden als minder belangrijk worden beschouwd. De wanden van de tussenruimtes naar de bijbehorende lokalen en de tussenruimtes onderling kunnen eventueel in een flexibelere bouwwijze (bijv. metalstud) worden gemaakt, evenals de wanden vanuit de lokalen naar de gang en de kantoren.

Er wordt uitgegaan van een kruipruimte onder het volledige gebouw vanuit flexibiliteit maar met name ook vanuit onderhoudsoverwegingen.

6.10 Hygiënische en 'vandalbestendige' afwerking

In alle verblijfruimtes voor leerlingen en de gangen wordt voorzien in een stevige en goed te reinigen lambrisering tot 1.25 m. (huidige hoogte). Enkel voor de ruimte met een andere inrichting (speellokaal, oranje en rode ruimtes, snoezelruimte) geldt dit niet. Mogelijk zijn de lambriseringen te gebruiken voor borden en panelen ten behoeve van het onderwijs – denk aan het benodigde achterhout indien nodig (afhankelijk van de wandopbouw, zie ook § 6.9).

Sanitaire ruimtes zijn volledig betegeld. Er wordt daar voorzien in gietvloeren met een holplint.

De leerlingen uit deze doelgroep vegen niet van nature hun voeten bij het binnengaan van het gebouw (of direct het groepslokaal). Schoonloopzones bij de belangrijkste entrees zijn daarom langer dan normaal gesproken, opdat sneeuw en zand grotendeels verwijderd worden.

Een oplossing aan de buitenzijde is gewenst, maar veel oplossingen (roosters, borstels) zijn voor deze leerlingen niet veilig. Dit vergt nadere keuzes in het ontwerp in overleg met de gebruikers. Goed nadenken over de logistiek om het gebruik van oneigenlijke entrees te voorkomen, is nodig. Momenteel wordt vanuit de taxi's soms de noedingang zonder goede schoonloopzone gebruikt, waarna de vloer nat en glad (en vies) wordt.

6.11 Afval

Evenals voor het huidige gebouw wordt uitgegaan van ondergrondse afvalcontainers (moloks). Groen en papier zitten in aparte (rol-)containers en worden door de conciërge aan de straat gezet. Er dient aandacht te zijn van de bereikbaarheid voor vrachtwagens tot (de rand van) het terrein.

6.12 Ecologie

Er wordt niet uitgegaan van een grijswatercircuit. Zoals aangegeven zal regenwater worden geïnfiltreerd via infiltratiekragen.

Er is reeds fauna-onderzoek gedaan. Er zijn geen mitigerende maatregelen nodig en er wordt niet voorzien in nestkastjes in het gebouw.

Er zullen geen wadi's worden toegepast bij deze doelgroep; dit betekent dat vooralsnog uitgegaan wordt van infiltratiekragen.

6.13 Parkeren

De leerlingen komen voornamelijk in taxibusjes naar school. Er zal aanvullend aan de huidige parkeerruimte ruimte dienen te worden voorzien, op een goed bereikbare plek vanuit de uitbreiding, voor 160 leerlingen. Dit geldt voor de taxibusjes, personeel en bezoekers.

Ter indicatie kan gekeken worden naar de huidige voorzieningen voor 225 leerlingen. Een en ander zal dienen te worden afgestemd met de gemeente (eisen parkeren op eigen terrein).

Bekeken zal moeten worden of de ruimte voor de taxibusjes buiten de breng- en haaltijden eventueel kan worden ingezet als (omheind, extra) speelterrein.

De volgende wensen en aandachtspunten zijn vanuit de gebruikers benoemd:

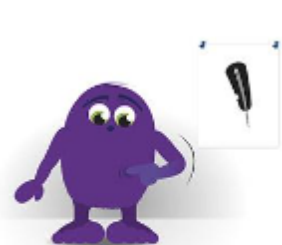
- Aparte ouderpoort¹;
- Parkeervakken voor bezoekers, ouders en personeel;
- Speciale aandacht voor aanvoer- en afvoerroutes;
- Bij voorkeur moet rondrijroute gerealiseerd worden;
- Ruime parkeervakken voor taxi's;
- Nummers voor taxi's;
- Digitale aanmeldzuilen voor de taxi's (wens), en/of camera.

¹ De leerlingen worden door personeel naar de poort gebracht, waar de ouders ze komen halen. Er is geen vermenging met taxi's / de taxistandplaats.

Bijlage 1 – snoezelruimte

Denktank overige ruimtes

Snoezelruimte(s)

Touch

Movement

Sight

Hearing

Taste

Smell

Balance

Wat wil het team? (Padlet, 2023)

- Snoezelruimte aangepast aan alle zintuigen.
- Snoezelhoeken in de klas (andere denktank).
- Sensorisch speelmateriaal (in de snoezelruimte?).
- (inter) Actieve snoezelruimte.
- Meer mogelijkheden om te gaan snoezelen.
- Ontspanningsruimte

Wat wil de Denktank?

Kijkend naar de eventuele groei van de afdeling (18 groepen) alle ruimtes twee keer.

- Een “rode” ruimte:
 - voor de leerlingen die in het IAP zich in rood bevinden
 - Lijkt op de blauwe zachte ruimte
- Een “oranje” ruimte:
 - Voor de leerlingen die in het IAP zich in oranje bevinden
 - Regulerend inzetten zonder vast te zitten aan een rooster
 - Lijkt op de groene zachte ruimte
- Een “passieve” snoezelruimte
 - In te plannen via een rooster
 - Tactiele borden, muurprojector, geuren, waterbed, geluidstest, schommel materialen
- Een “actief” speellokaal
 - In te plannen via een rooster
 - Zachte wanden, klimonderdelen, ballenbak, alles onder de meter hoogte

Snoezelruimte en speelokaal

Als voorbeelden heb ik materiaal en systemen van Nenko, een bedrijf dat snoezelruimtes en rustruimtes ontwerpt en levert. Maar ook voorbeelden vanuit de Emiliusschool. Dit is een school voor speciaal onderwijs en zij hebben een leerlijn voor leren met de zintuigen. Zij maken gebruik van de materialen van Barry Emons. Barry Emons heeft materialen meer gericht op snoezelen en beleven. Nenko heeft ook materialen voor een actieve ruimte of speelokaal. Daarnaast zijn er ideeën/voorbeelden verwerkt vanuit literatuur.

- Nenko: <https://www.nenko.nl/catalogus/NL/>
- Barry Emons: https://issuu.com/barryemons/docs/catalogus_barry_emons_2022_2023_nl_inter_web2
- Literatuur: Het Grote Snoezelboek (Devie & Vanoosthuyse, 2014).
- Emiliusschool: Zelfgemaakte foto's en uitleg van Toos Jonkers.
- Overige foto's van Google Afbeeldingen (2023).

Voorbeelden passieve snoezelruimte

(Google Afbeeldingen, 2023)

Interactive – Sense System 2.0

- Geprikkelde zintuigen:
 - Tast
 - Auditief
 - Visueel
 - Geur
- Beschrijving:
 - Het is een besturingssysteem. Met een bijgeleverde tablet bestuur je de beamer en speakers. Eventuele andere materialen van Nenko kunnen er ook mee bestuurd worden.
- <https://www.nenko.nl/projecten-overzicht/snoezelruimte-met-sense-systeem/>

Barry Emons Smart Control systeem

- Geprikkelde zintuigen:
 - Tast
 - Auditief
 - Visueel
 - Geur
- Beschrijving:
 - Het is een aansturingssysteem, het biedt de mogelijkheid om met een touchscreen de onderdelen in de ruimte te bedienen.
- <https://www.barryemons.nl/webshop/snoezelen-en-beleving-voor-emb-en-dementie/snoezelruimtes/7038/barry-emons-smart-control-systeem?c=462>

Inhoud snoezelruimte

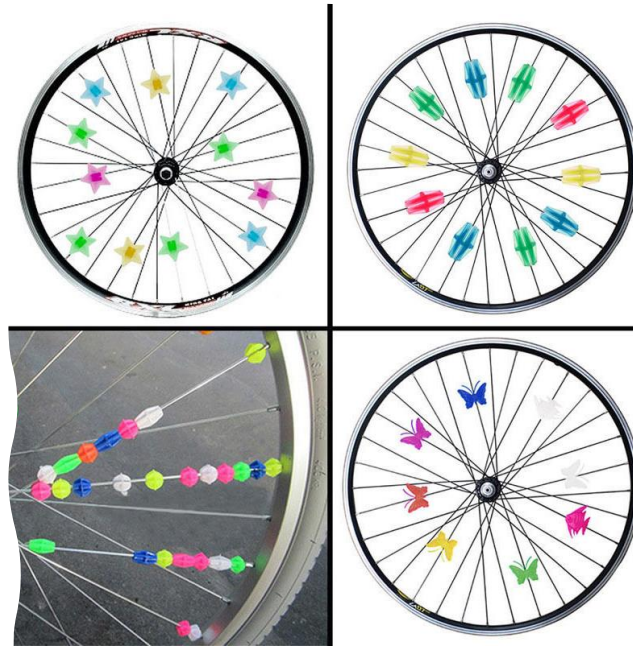
- Bellenbuizen
 - <https://www.nenko.nl/nenko-interactive-magic-ballen-bubbelunit-200-x-20-cm/>
 - <https://www.barryemons.nl/webshop/snoezelen-en-beleving-voor-emb-en-dementie/bubbelunits-en-watermuur/?p=1>
- Waterbed
 - <https://www.nenko.nl/muzikaal-waterbed-100-x-200-x-46-cm/>
 - <https://www.barryemons.nl/webshop/snoezelen-en-beleving-voor-emb-en-dementie/waterligelementen/>
- Projecteren
 - <https://www.nenko.nl/nenko-interactive-wandstraler-led/>
 - <https://www.barryemons.nl/webshop/snoezelen-en-beleving-voor-emb-en-dementie/projectie/?p=1>
- Schommelstoel
 - <https://www.nenko.nl/schommelstoel-dubbel-polyester-bisonyl-wit-013/>
 - <https://www.barryemons.nl/webshop/snoezelen-en-beleving-voor-emb-en-dementie/snoezelstoelen/>

Inhoud snoezelruimte

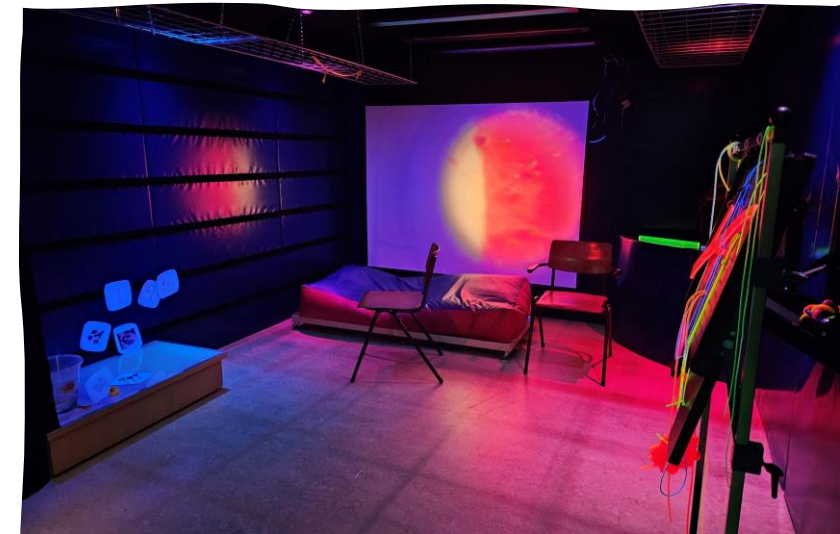
Ideeën die we zelf kunnen regelen:

- Geurkussen: kussens met een navul vakje voor geurzakjes
- CD hang wand/ketting
- Hangmat
- Tactiele borden: houten planken met verschillende materialen
- Kijk/voelwielen
- Voelkussens: kussentjes met andere materialen erin

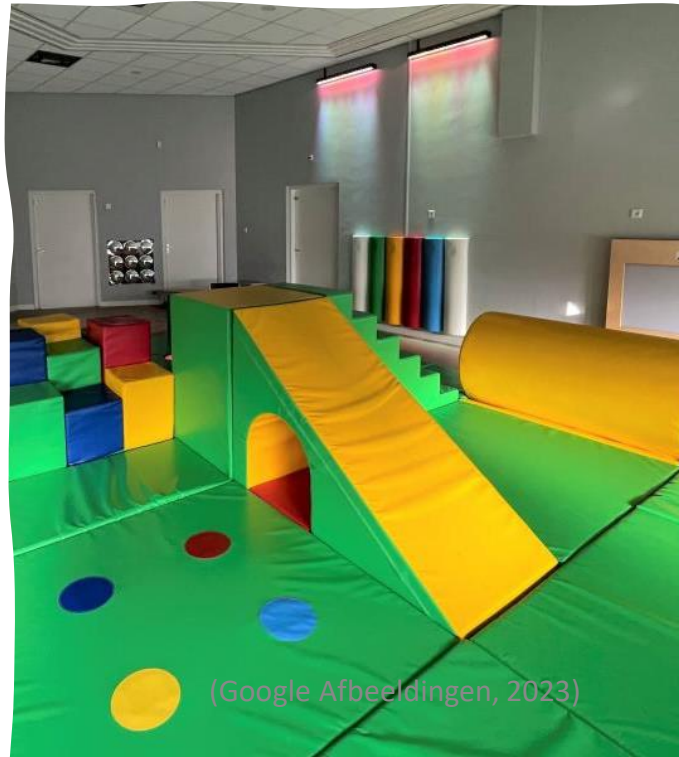
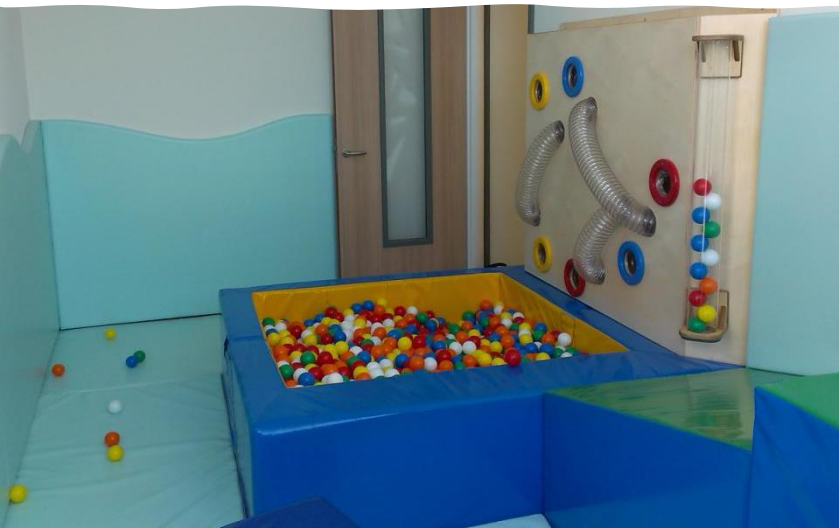
Voorbeelden vanuit de Emiliusschool

- Passieve snoezelruimte
 - Liggedeelte met schuimbed en waterbed
 - Zitgedeelte
 - Tastmuur
 - Black Light Room

Voorbeelden actieve speellokaal

(Google Afbeeldingen, 2023)

Inhoud speellokaal

<https://www.nenko.nl/projecten-overzicht/soft-play-interactieve-beweegruimte/>

- Klimtoestellen
 - <https://www.nenko.nl/treden/>
 - <https://www.nenko.nl/11-delige-speelset/>
- Ballen baden
 - <https://www.nenko.nl/meubilair-en-soft-play/ballenbaden/>
- Balanceren
 - <https://www.nenko.nl/hip-hop-springkussen-groot/>
 - <https://www.nenko.nl/draaiende-schotel-plus-draaiende-schotel-houder-blauw/>

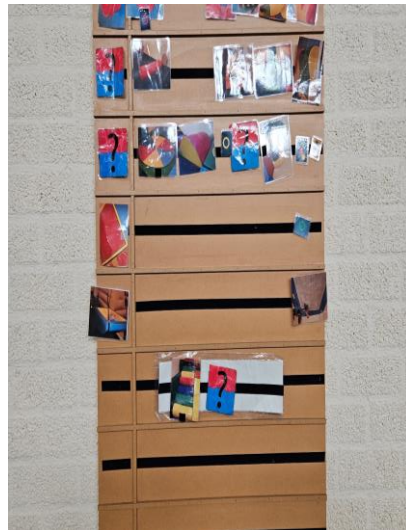
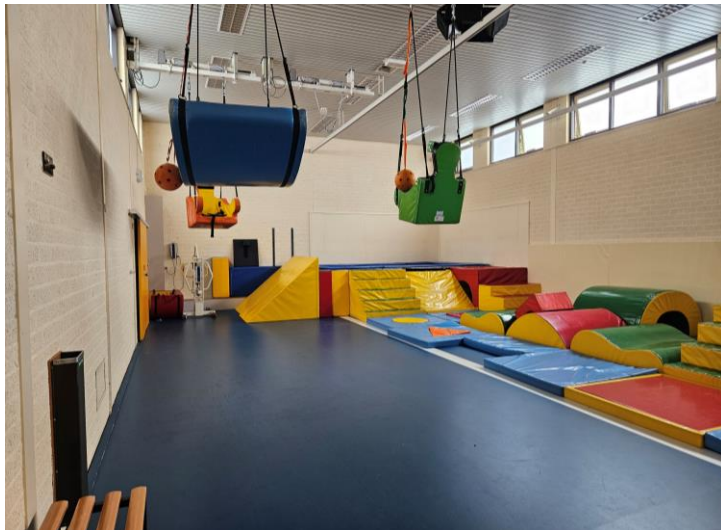
Voorbeelden vanuit de Emiliusschool

- Actieve snoezelruimte
 - Stapstenen met geluid
 - Buizen met lichtgevende ballen
 - Geurbuizen en licht projector

Voorbeelden Emiliusschool

- Speellokaal
 - Speelmaterialen
 - Klim/klauterblokken
 - Schommel
 - Voorbeeldbord/
opdrachten

(Zelfgemaakte foto's, 2023)

Bijlage 2 – eisen (buiten-)terrein

Werkgroep Denktank nieuwbouw buiten

Schoolplein	
Eisen: • Speelterreinen moeten overzichtelijk zijn vormgegeven/ingericht • Speelterreinen voorzien van hekwerken (liefst hoger dan de huidige hekwerken) • Bereikbaar vanuit afzonderlijke ingang • (Gedeeltelijk) verhard • Berging gelegen aan het schoolplein ten behoeve van het speelgoed. • Doelgroep OZ-Geschiedt. Zie wensen lijst.	Wensen: • Speelterreinen voorzien van overdekt gedeelte • Op speelterreinen moeten schaduwplekken aanwezig zijn, bijv. groenblijvende bomen • Voorzien van rubbertegels ter plaatse van speeltoestellen (ca 10% van totaal speelterreinoppervlak) • Alle speeltoestellen gaan mee vanuit ons huidige schoolplein. Inclusief een gedeelte van de nieuw bestelde speeltoestellen. Denk aan de spiegels, wandborden. • Verdeeld in actief gedeelte en rustig gedeelte (duidelijk gescheiden maar toch één speelplaats in verband met overzicht). Actief gedeelte: Skelterbaan en voetbalveldje. Rustig gedeelte, op twee niveaus: één voor individueel spelende kinderen met hoekje voor peuterspel voorzien van een afdekbare zandbak. En één voor samenspelende kinderen voorzien van (afdekbare) zandbak met hoge rand met inlooptmogelijkheid (= norm) en speeltoestellen • Bankjes/picknicktafels (= inrichting door gebruiker) • Bereikbaar vanuit twee bij elkaar gelegen groepsruimten • In open tuindeel ruimte voor plaatsen speeltoestellen (=inrichting door gebruiker) • Drie speelterreinen realiseren met verschillende karakters: 1. voor kinderen met jong belevingsniveau en/of meervoudige beperking 2. voor kinderen die moeite hebben de wereld om hen heen te ordenen en te begrijpen 3. voor kinderen die voornamelijk op associatieve en vormgevende wijze hun wereld ordenen Wensen inrichting: Yalp Sona (muziekboog), muziektiegels, aangepaste schommels (zitje/riempje), speeltuin-draaimolen.

Tuintjes	
Eisen:	Wensen: • Omheining deels schutting en deels hekwerk • Hoger hekwerk dan de huidige tuintjes • Alle tuintjes voorzien van trampoline • Alle tuintjes voorzien van een overkapping • Alle tuintjes volledig verhard • Alle tuintjes voorzien van diverse speelmaterialen

Groen – flora/fauna	
Eisen:	Wensen: • Gedeelte voorzien van gras/kunstgras • Groenstrook in het tuintje en op het schoolplein. • Sensorisch voetenpad. • speelheuvels met buis en glijbaan.

Colofon

Project

Programma van Eisen uitbreiding MBS Eindhoven

Projectnummer

18601A

Opdrachtgever

SSOE

Referentienummer

2310221323R1-EvW

Datum

6 november 2023

Status

Definitief

Auteur(s)

Ester van Winkel

Team Sygma BV

Kastanjelaan 500

5616 LZ Eindhoven

T +31 (0)40 258 7788

post@sygma.nl

www.sygma.nl

Auteursrecht

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze rapportage mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Team Sygma BV.

